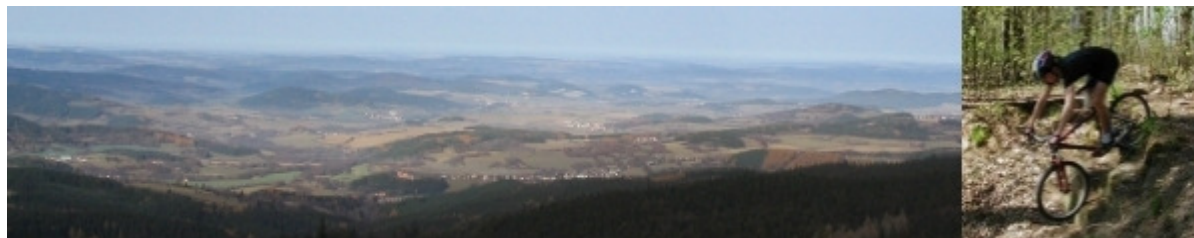

Cyklistův průvodce Šumavou

Verze 2.4 , Mystik 2005-2009

- Úvod

1. Rohanov - Rabí - Nalžovské Hory - Nezamyslice - Rohanov
2. Rohanov - Bučina
3. Nová Hůrka - Železná Ruda-Gerlova Huť
4. Hartmanice - Zhůří - Hofmanky
5. Rohanov - Kašperk - Sušice - Hrádek
6. Řetenice - Falkenstein - Špičácké sedlo
7. Rohanov - Černé jezero - Čachrov - Rohanov
8. Rohanov - Vlčí kámen - Kvilda
9. Bučina - Strážný - Stachy - Rohanov
10. Knížecí Pláně - Plešné jezero - Strážný
11. Černý Kříž - Lenora - Kvilda
12. Černý Kříž - Vítkův Kámen - Černý Kříž

Cyklotrasa 23:

Profil cyklotrasy

Mapa cyklotrasy

Fotogalerie

Horská Kvilda - Turnerova chata - Antýgl - Hradlový most - Hauswald. kaple - Klostermann.vyhlička - Srní - Čeňkova Pila - Zhůří - Horská Kvilda (40 km)

Z Horské Kvildy(CT 22) rovně směr Zhůří, po 900m vlevo podél Popelného potoka k Turnerově chatě(předcházela jí do r.1932- požár- šumav. usedlost s noclehem a občerstvením)doleva podél Vydry:

nejkrásnější šumavská říčka pramenící na svahu Luzného v nadm. výšce 1298 m, vzniká vlastně soutokem tří potoků na Modravě (CT 22), pod Čeňkovou Pilou končí soutokem s Křemelnou, dále Otava. Údolí Vydry má peřejnaté řečiště s obřími hrnci vymletými v žulových balvanech, odvedením vod Vchynicko-Tetovským kanálem je tok značně oslaben, na svazích jsou kamenná moře a skalní útvary-Baba, Mnich, Panna. V bylinném podrostu výskyt prhy chlumní, udatny lesní, tařice skalní, dřípátky horské aj.. Ke zbytku severské tundrové zvířeny patří ořešák kropenatý, jeřábek lesní, hrabořík podzemní, čečetka,ledňáček. Vyskytuje se zde vzácně i výr a vydra. V úseku Č. Pila-Antýgl je naučná stezka.

13. Černý Kříž -
Třístoličnick - České
Žleby
14. Rohanov - Hus -
Volary - Zálezly-
Rohanov
15. Alpská vyhlídka -
Boubín - Arnoštov -
Husinec
16. Rohanov - Čkyně -
Volyně - Rohanov
17. Rohanov-Boží kámen -
Dobřš - Rohanov
18. Žichovice - Prácheň -
Strakonice - Rohanov
19. Hoslovice - Žihobce -
Javorník - Rohanov
20. Řetenice - Mouřenec -
Stodůlky - Řetenice
21. Rohanov - Popelná -
Kozí Hřbet -
Kašperské Hory
22. Rohanov - Horská
Kvilda - Březník -
Horská Kvilda
23. Horská Kvilda - Antýgl
- Srní - Horská Kvilda
24. Horská Kvilda - Antýgl
- Oblík - Horská
Kvilda
25. Horská Kvilda -
Modrava - Poledník -
Horská Kvilda
26. Srní - Poledník -
Prášily - Srní
27. Prášily - Zlatý stoleček
- Prášily
28. Hartmanice -
Kochánov - Petrovice -
Hartmanice
29. Hartmanice - Javorná
- Prenet - Mochov -
Hartmanice
30. Gerlova Huť - Pancíř -
V.Javor - Gerlova Huť

F.F.Toužimský: ...Čím dále přicházíme hlubokým údolím proti proudu jejímu, tím stává se trhavější, tím více peřejů. Hučící její křišťálově nahnědlé vody tříští se o velké prahorní balvany, skáčí kypícím chvatem přes skalní prahy dlouhými věky okulacené a s rykem střelhitě derou se mezi kamením nesčetnými malými proudy, tu stříbravým jasem vytryskující, tu v hbitém temnavém víru se zatáčejíce. Po obou stranách hlučného divadla toho vystupují od samého řečiště do značné výše zelené, hustými lesy pokryté hory.

Pověst: V temně hnědých hlubinách žije vodní žínka, za vlahých letních nocí se z vod zvedá vzrušivě krásná žena s údy bělostnými jako sníh a suší si zlaté vlasy, pokyne zpozdlému poutníkovi,toužícími pažemi. Bůh však pomáhej tomu, kdo ji zpatří a uzří zářivý půvab jejich údů. Propadne ji tělem i duší. Rybařičího kouvopa Hannese obloudila, žil s ní pak pod hladinou v křišťálovém sále sto let, když se mu začalo stýskat po rodině a vrátil se, byli už všichni dávno mrtvi a ve vsi žili už jiní lidé. Ze žalu se pak utopil,

až na Antýgl(CT 22), rovně až k odbočce(vpravo) k nově postavené replice Hradlového mostu, začátku Vchynicko-Tetovského plavebního kanálu:

významná technická památka, název dle býv. vesnice Vchynice-Tetov(V r.1910 měla 600 obyvatel). S nápadem vybudovat plavební kanál přišel komisař prácheňského kraje Baierweck, nepochybně inspirován Schwarzenberským kanálem, s návrhem vybudovat na panství plavební systém, který by umožnil přiblížit velké bohatství dřeva nejen prášilských lesů, ale těž odlehlých prostorů města Kašperských Hor a kamerálního lesa Roklanu hlavnímu městu Praze. A když koupil Prášilské panství roku 1799 kníže Josef Schwarzenberg, dal záhy příkaz k výstavbě plavebního zařízení. Vybudován v l. 1799-1801

J.Rosenauerem pro plavbu metrového dřeva, jako spojnice Vydry a Křemelné(přes Sekerský potok), obcházející nesplavný úsek pod Antýglem, délka 14,4 km, výškový rozdíl 190 m, koryto až 5m široké, 1,6 m hluboké(do roku 1958 se plavilo ale jen na Rokytu), na několika místech pův. kamenné mostky, stavbu financoval Josef Schwarzenberg, dřevo se plavilo až k Paulině louce, kde se svazovalo do vorů a plavilo se dál do Sušice(sirkárna)nebo až do Prahy, dnes zavodněn po 10 km, k rozvodně vody v Mechově(postavena 1937-8), odtud voda pokračuje podzemním potrubím do akumul. nádrže pod Sedel. vrchem, a odtud voda padá dalším potrubím do hydroelektrárny v Č.Pile(nejvýkon. vodní elektrárna v záp. Čechách).

31. Špičácké sedlo - Nýrsko - Sv.Kateřina - Špičácké sedlo
32. Bučina - Luzný - Finsterau - Bučina
33. Nýrsko - Chudenín - Brůdek - Nýrsko
34. Nýrsko - Klenová - Janovice - Nýrsko
35. Velhartice - U sv.Bartoloměje - Běšiny - Velhartice
36. Sušice - Petrovice - Svojšice - Sušice
37. Nalžovské Hory - Myslív - Hradešice - Nalžovské Hory
38. Volary - Drslavice - Lštění - V.Břeží
39. Malenice - Bušanovice - Helfenburk - Dub - V.Břeží
40. V.Břeží - Osule - Žernovice - V.Břeží
41. Prachatice - Chroboly - Ktiš - Prachatice
42. Přední Výtoň - Vyšší Brod - Frymburk - Přední Výtoň
43. Frymburk - Světlík - Horní Planá
44. Světlík - Slavkov - Hodňov - Horní Planá
45. Horní Planá - Pernek - Volary - Soumarský Most
46. Zdíkovec - U lisu - Vimperk - Putkov - Žár
47. Lenora - Včelná - Pravětín - Vimperk
48. Dřešín - Podhosořovice - Kladruby - Volenice
49. Vyšší Brod - Maria Rast - Rychněvek -

dříví. U kanálu tabule naučné stezky.

Hradla u mostu sloužila k usměrnění plav.

Dnes je po mnoha letech tento most opět zrekonstruován a slouží turistům. První 2 km vede kanál podél Vydry až nad bývalý královácký dvorec Antýgl, kde se prudce stáčí zpět a vede podél Rokyty a kolem Kostelního vrchu k osadě Mosau. Zde překračuje silnici Srní - Prášíly a pokračuje pod Spálený vrch. Zde původně končil přes Sekerský potok v řece Křemelné. Ke svému účelu kanál sloužil ještě počátkem 20. století. Do roku 1958 byl využíván až po Rokytu. Na několika místech po trase kanálu se dochovaly původní klenuté kamenné mosty a na mnoha místech zbytky vyžděného koryta.

Podél kanálu na Rokytu, okolo Schaetzova lesa (srážkový rekord z 30.5.1940 - za 24 hodin spadlo 189 mm, v jinou dobu zde bloudil J.Váchal) kolem samoty U Fruehaufů (chov alp.koně), pod Kostelním vrchem odbočíme k bývalé Hauswaldské kapli:

v l. 1820-1901 zde postaveny dvě kaple, zbořena 14.9.1957. O kapli píše K. Klostermann v povídce Červené srdce (1920): "Jda tou cestou přijdeš ke dvěma kapličkám, stojící na levé i pravé straně a zírajícími družka na družku svými vchody. Jedna z kapliček je již velice vetchá, vchod do ní neustále otevřen, a podíváš-li se do vnitřku, spatříš tam prapodivnou směsici různých předmětů obětovaných divotvorné Panně, rozvěšených bez ladu a skladu po zdech. Pokrývají i oltářiček snesené tam na znamení díky za zázračná uzdravení, za pomoc v nouzi, za splnění tužeb: obrazy i obrázky, křížky, růžence, sošky, výrobky ze dřeva i vosku, představující všechny možné údy a části těla."

Pověst: Dvě selky přišly do těchto míst sekat trávu, když tu se objevil medvěd. Selky se začaly modlit k Panence Marii, aby je zachránila. Medvěd jako by zázrakem zchroml a posléze s bolestným kňučením se odpotácel zpět do lesa. Selky na dík vzdání zakoupily obrázek Panny Marie a pověsily ho na místě jejich záchrany. Na toto místo přicházeli lidé, kteří špatně viděli nebo oslepli. Po očištění očí v pramenu vody začali opět vidět. Přicházeli i sedláci a dřevorubci, kteří byli po úrazech chromí. Po modlitbách k Panně Marii odcházeli z tohoto místa již bez pomoci, odkládali berle. Našlo by se mnoho dalších příběhů z tohoto místa, kdy třeba bezbožný sedlák nepohnul s vozem apod.

Roku 1820 zde byla postavena první malá kaple. Zasvěcena byla Nanebevzetí Panny Marie, dle návrhu tehdejšího faráře. Od těch dob se vždy v polovině srpna slavila a dodnes slaví "Velká srnská pout". Od kostela se věřící po bohoslužbě odebrali ke kapli Panny Marie Hauswaldské, kde se sloužila další pouťová mše. Malá kaple brzy nestačila, proto obec Smí přistoupila k dílu většímu v roce 1860. Neodborné provedení stavby ale už po sedmi letech hrozilo zřícením. Kaple byla uzavřena, poutníci ovšem přicházeli i nadále. Svíce, růžence, svaté obrázky, voskové figurky a různé devocionálie kladli vedle kaple, nebo do staré malé svatyně, stojící dosud naproti přes cestu. Předměty se objevovaly i u pramene a pod svatým obrázkem, opředěných legendami o zázračných účincích. Pomocí peněžité sbírky bylo možno stavět na Hauswaldu do třetice. Roku 1901 dosáhl finanční obnos potřebné výše

Frýdava**50. Vimperk - Klášterec - Arnoštka - Strážný****51. Dražovice - Dlouhá Ves - Mlázovy - Srbice - Malonice****52. Volyně - Hoštice - Milejovice - Dobrá Voda - Strítěž - Zechovice - Čestice**

- Místní rejstřík
- Použitá literatura

This work is licensed under a Creative Commons Attribution - Noncommercial - No Derivative Works 3.0 Unported License

600 zlatých. Nepodařené dílo bylo strženo a část materiálu byla užita na novou kapli. Mecenáš, kníže Josef Schwarzenberg, věnoval všechno potřebné stavební dříví. 5. června roku 1901 zahájil stavební mistr Martin Marek z Prášil dílo. O rok později, za přítomnosti téměř dvou tisíc věřících z blízkého i vzdáleného okolí byla 8. srpna 1902 nová kaple vysvěcena vikářem Dp. Himschrodtem a o týden později se slavila první pouť u nové svatyně. Na oltáři byl vzácný dar, socha Panny Marie Lurdské, patronky zázraků a uzdravení.

14. září 1957 při vznikajícím vojenském prostoru byla tato Hauswaldská kaple podminována, odstřelena a tím navždy vždy zničena. Ještě dnes by se našli účastníci tohoto barbarského činu. Odsunutí původní obyvatelé zanechali v kapli vše, co jim bylo vzácné a co si nemohli vzít tehdy sebou: podmalby na skle, krucifixy, sošky svatých aj. Přes silný výbuch se zachránila soška Panny Marie Lurdské, která je dodnes uchovaná v kostele v Srní.

Hauswaldská kaple byla postavena na základě zpráv o zázračných uzdraveních a záchraně dvou žen před medvědem pomocí Panny Marie. Tyto pověsti se zcela jistě týkají křížku za cestou nebo spíše místa před ním. Metr a půl před křížem je bod druidské svatyně s vysokou kosmickou energií (300 % průměru), ale i zemskou. Spojení s duchovním prostorem i planetou je tu možné stále a i prostý příjem energie zanechá v poutníkovi opravdu silný pocit. Optimální dobu nabíjení bych stanovil na 15 minut, i když individuální odchylky jsou vždy možné. Místo je léčivé a myslím, že tu nejsou bez naděje ani vážně nemocní, pokud ovšem mohou chodit. Vpravo od kříže trochu výše je velký kámen, který nese zbytkovou energii té vysoké duchovní bytosti, které jsou připisovány zdejší zázraky. Zjevení se netraduje, možná proto, že je prehistorického stáří, možná proto, že svědek mlčel. Co se týče záležitosti s medvědem, je tu zbytková energie té události a tedy ji můžeme považovat za reálnou. (Kozák)

J.Váchal zde byl s A.Mackovou na pouti(z knihy Šumava umírající a romantická): Pout' v Hauswalderské kapli: místo bud s perníkem stály tam dva vozy s hlávkovým zelím, stůl se svatými obrázky a dost. Lidí hodně a stále ještě přicházeli ze všech stran lesními pěšinami, lidé hodlerovského typu bez volat sic, však s maultuchy na ústech. Dali jsme se černou bahnitou stezkou, po níž nejvíce lidí přicházelo. ...

V roce 2006 byly zvýrazněny půdorysy původní kaple i vchodové ostění. Ke kapli byla přivedena voda z pramene v ručně tesaných vantrokách, které jsou uloženy na 59 bludných

kamenech, představující korálky na růženci. Voda dopadá na skleněný blok s otiskem spojených dlaní člověka, který vytvořila známá sklářská výtvarnice Vladěna Tesařová z Dobré Vody, autorka tamního skleněného oltáře a křížové cesty. Na projektu se též výtvarně podíleli klatovský sochař Václav Fiala a výtvarně, architektonicky a stavebně technicky Karel Janda ze Sušice. Na kameni obklopující skleněný blok je český, německý, anglický a latinský citát z Bible svaté, Zjevení 22, verš 17: "Kdo žízní, ať přistoupí, kdo touží, ať zadarmo nabere vody života". Vše vzniklo za podpory Občanského sdružení Karla Klostermanna (v plánu prý i stavba celé nové kaple). Slavnostní otevření se uskutečnilo, v den pouti v Srní, 12. srpna 2006.

Dále podél rozvodny vody(poblíž stál mlýn s pilou fungující do r.1949, zbořen), **z kopce přes silnici Srní-Prášily (Mosau-dějiště Klostermannova románu Kam spějí děti) až do míst kde kanál končí zaústěním do trub vedoucích do Křemelné, odtud přes Sedlo okolo Sedelského vrchu na Klostermannovu vyhlídku**(výhled na Ždánovskou vrchovinu, poblíž Vodní zámek-vodojem k vyrovnání nárazu vody k turbínám) **kolem akumulční nádrže**(Elektrárna byla postavena 1937-1942. Využívá hydroenergetického spádu řeky Vydry, její část je svedena do bývalého plavebního Vchynicko-Tetovského kanálu. Voda z kanálu se přivádí do akumulční nádrže vybudované poblíž osady Sedlo. Z té je voda vedena do vyrovnávací komory, tzv. vodního zámku a odtud tlakovým ocelovým potrubím se spádem 240 m do strojovny elektrárny. Vlastní akumulční nádrž o obsahu 67 000 m³ je napájena vodou z bývalého plavebního kanálu podzemním přiváděčem o délce 3,2 km. Zde nashromážděná energie v podobě vody je využívána především při největším zatížení elektrizační soustavy. Přes kovové česlice vytéká voda do 1 m širokého a 500 m dlouhého úbočního potrubí ústícího ve "vodním zámku". Přepad, který je vybaven pojistným zařízením a umístěn v kruhové stavbě v nádrži, je svaděn potrubím k řece, Křemelná.) **do Srní:**

původně dřevař. osada z 18.st(r.1726), pův.zde žili také Králováci, kostel Nejsv.trojice z l.1804-5(na místě pův. z r.1788), zčásti krytý šindelem, opr.r.1970, chr.chalupa č.p.46 z přelomu 18. a 19.st., s pův. uspořádáním, kryta šindelem a se zvoničkou, Na dosud dochované Klostermannově chalupě často pobýval u příbuzných spisovatel Karel Klostemann, Srní a jeho okolí se tak stalo dějištěm některých jeho povídek a románů; ves pod Spáleným vrchem(nechal prý spálit rychtář, protože tam bylo moc hadů). Na býv. hřbitově pochování příbuzní K.Klostermanna i postavy z jeho děl.

Koncem 17. století byla celá široce se prostírající oblast farního kraje, zvaného Srnský les nebo Kynské pohoří, česká. Lesy a louky ležící podél česko-bavorských hranic nazývané též "Královský hvozd" byly majetkem králů. Byla to oblast králováků, tj. svobodných sedláků, kteří chránili zemskou hranici a byli vybaveni různými právy a povinnostmi a podléhali pouze královské komoře. Během 18. století zde vzniklo rychtářství zvané Novostodůlecké. Roku 1727 byl držitelem panství Stodůlka baron Schmiedel, který založil obec Srní. Jméno dostala podle toho, že se zde zdržoval velké množství srnčí zvěře. Později vznikly osady Zelená Hora, Hrádky, Antigl, Vchynice-Tetov. Příbývající obyvatelstvo vyžadovalo vlastní

školu a faru. Škola byla postavena v roce 1787. V roce 1788 byl postaven dřevěný kostel a založen hřbitov. Dřevěný kostel nahradil v roce 1807 kamenný kostel Nejsvětější trojice. V roce 1798 začal kníže Schwarzenberg se stavbou plavebního kanálu, který byl dokončen v r. 1800. Sloužil k plavení dříví a byl dlouhý 16 km. V roce 1803 žilo v Srní a blízkých osadách 1600 obyvatel. V roce 1818 byla v Srní umístěna jedna z prvních meteorologických stanic-pracovala do roku 1845. Roku 1870 - v Srní zřízen poštovní úřad, 1871 - postavena silnice Rejštejn - Srní 1906 - založena pobočka peněžního ústavu REIFENSENKA, 1908 - zřízení 1. dobrovolného hasičského sboru v Srní a ve Vchynici-Tetově, 1910 - podle sčítání lidu žilo v obci Srní 1734 obyvatel, 1914 - otevřena konzumní prodejna, 1916 - započato se stavbou silnice Srní - Prášily, která byla dokončena r. 1929, V 1. světové válce padlo z obce Srní celkem 31 mužů. 1.9.1925 byla v Srní otevřena česká škola, 1937 - započato se stavbou nádrže na Sedle a se stavbou elektrárny Čeňkova Pila.

V místech bývalého hřbitova (založeného v roce 1885 a zničeného spolu s kaplí v 70. letech) vzniklo pietní místo. Je zde obnoven památník padlých či umístěn stůl smíření (kamenný stůl na betonové skruži) či umístěny některé původní sochy (anděla a dívky), pamětní desky, náhrobní kameny a kříže. Je zde umístěn pomník Karla Klostermanna-odpočívají zde jeho děda či sedlák Wenzel Beer (z románu Kam spějí děti-Reeb), z jehož rodinou se přátelil a teta Therese Schulhauserová, majitelka Kamenného domu na Hrádkách. Vedle fary byla obnovena též obecní kašna. Původní postavena v srpnu 1935 tesařem Stefanem Bauerem, nová postavena v srpnu 2007, věnoval ji pan V.Wimmer.

V Srní a okolí se natáčeli filmy režiséra Václava Gajera s Tomášem Holým v hlavní roli: "Pod jezevčí skálou" (1978), "Na pytlácké stezce" (1979), "Za trnkovým keřem" (1980).

F.F.Toužimský: Avšak nebývala tu vždy chudoba domovem. Mnohé haldy připomínají, že prvotně neživil se lid dřevařením, nýbrž že provozovalo se tu hornictví. Také pozlacený orel nad nevysokou věží chrámovou svědčí, že býval Rehberk svobodné místo hornické, podřízené nepochybně Kašperským Horám.

Pověst: V místech, kde je dnes ves, klučilo kdysi 7 sedláků z Bavor prales, aby se zde usadili. Ale půda byla samý kámen, chtěli odejít. Než odešli, sedl nejstarší z nich Adam Weber na kámen před svým domkem, myslel na dřinu, která byla k ničemu. Zaslechl v lese datla, napadlo ho, že když tu může živořit pták, proč by nemohli oni. Přemluvil druhy, aby to ještě zkusili. Zůstali a položili tím základy dnešní osady

Ze Srní klikatou silnicí do Čeňkovy Pily:

původně pila, kterou nechal postavit obchodník s dřívím Čeněk Bubeníček. V létě 1867 sem zavítal B. Smetana (bylo mu 43 let), doprovázen prvním houslistou ND (Prozatímního) Mořicem Angerem (byl ve svém rodišti) a vychovatelem Buben. dětí dr. Ludevitem Procházkou, každý zasadil smrček-dnes velký Smetanův smrk. V 50.l. 19.st. zde pobýval malíř J.Navrátíl. Jsou zde dvě hydroelektrárny-jedna z r.1912 na soutoku Vydry a Křemelné,

Francisova turbína 90 kW dosud v činnosti, druhá z l.1938-9, má dvě Francisovy turbíny o výkonu 6 MW, dopadá sem voda ze Sedelské nádrže se spádem 235 m, v objektu inform.středisko.

Vodní elektrárna Čeňkova pila má svůj počátek v r. 1908, kdy byla v původní pile, která zpracovávala především dřevo z lesních kalamit (1863 a 1870) instalována tři vodní kola pro pohon dřeva a dřevoobráběcích strojů. V r. 1912 byla pila z rozhodnutí města Kašperské Hory přestavěna na vodní elektrárnu, která byla na tehdejší dobu moderně vybavena např. samočinným regulátorem napětí. Francisova horizontální turbína firmy Voight se dodnes nachází ve zděné kašně s věžičkou vedle strojovny. Původní roční výroba 500 MWh (stačila na zásobení města Kašperské Hory elektrickou energií) klesla od r. 1948 na 90 kW. Téměř původní elektrárna je stále v provozu (vyrobená energie se předává elektrárně Vydra). Vodní elektrárna Vydra se začala stavět v r. 1937 podle projektu ing. Karla Koska. Elektrárna využívá vodní síly Vchynicko-Tetovského kanálu, který v letech 1799-1801 vybudoval schwarzenberský inženýr Josef Rosenauer. Kanál obcházel kamenité koryto vydry a sloužil pro plavení dříví ze Šumavy (po Křemelné a Otavě) až do Prahy. Voda z kanálu je pak podzemím vedena do akumulární nádrže a odtud spádem 240 m na turbínu elektrárny. Dnes je elektrárna funkční technickou památkou a muzeem s veřejně přístupnou expozicí "Šumavská energie"... Roční výroba elektrické energie dosáhla v r. 1995 30 mil Kwh. Průměrný roční výkon elektrárny je 6,4 MW.

Dále zpět proti proudu Vydry k Turnerově chatě a vzhůru po žluté na Zhůří(CT 21) a Horskou Kvildu. Dál po cyklotrasách směr Churáňov, Kvilda či Filipova Huť.

nahoru